

Kursplan

för kurs på avancerad nivå

Orientering och förflyttning vid synnedsättning och blindhet
Orientation and Mobility in Vision Rehabilitation

15.0 Högskolepoäng
15.0 ECTS credits

Kurskod:	UQ460F
Gäller från:	HT 2011
Fastställt:	2011-05-11
Institution	Specialpedagogiska institutionen
Huvudområde:	Specialpedagogik
Fördjupning:	A1N - Avancerad nivå, har endast kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav

Beslut

Kursen ges som fristående kurs men läses även inom ramen för Masterprogrammet i specialpedagogik med inriktning mot synpedagogik och synpedagogiskt arbete, 120 hp.

Kursansvarig institution är Specialpedagogiska institutionen vid Stockholms universitet. Denna kursplan är fastställd 2011-05-11 av institutionsstyrelsen.

Beslut om upphävande är fattat av institutionsstyrelsen vid specialpedagogiska institutionen den 2020-05-26.

Kursplanen gäller fr.o.m. termin H11.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

Examen på grundnivå om minst 180 hp som arbetsterapeut, optiker, ortoptist, pedagog, sjukgymnast, socionom, ögonsjuksköterska eller annan motsvarande nationell eller utländsk examen som bedöms relevant samt två års erfarenhet av synpedagogiskt arbete. Språkkrav: Svenska B och Engelska A.

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
MOM1	Orientering och förflyttning	15

Kursens innehåll

Kursen avser att förbereda självständigt arbete med att instruera och handleda personer i att utveckla färdigheter inom orientering och förflyttning (O&F). Utgångspunkten är internationellt utarbetade principer för hur personer med synnedsättning eller blindhet kan orientera och förflytta sig på ett säkert sätt.

De moment som kommer att behandlas innefattar förberedande övningar, självskyddsövningar, ledsagning, kåpptechnik inomhus och utomhus i lugn och trafikerad miljö, användning av allmänna kommunikationer samt orienteringsövningar i känd och okänd miljö.

I kursen ingår att själv pröva på och lära sig delar av teknikerna men framför allt att lära sig instruera personer med synnedsättning eller blindhet i hur teknikerna kan utnyttjas i olika sammanhang och miljöer.

I kursen behandlas orientering och förflyttning för vuxna och äldre, såväl som för barn och ungdomar, dels vid enbart synnedsättning, dels i kombination med andra funktionsnedsättningar eller i samband med

åldersspecifika förutsättningar. Vidare introduceras olika typer av käppar och orienteringshjälpmedel såsom kompass, kikare, GPS, ledarhund, etc. samt användning och tillverkning av kartor.

Kursens tar sin teoretiska grund i kroppens rörelseapparat och gångmönster, perception med särskilt fokus på nedsatt syn och hörsel, ekolokalisering samt psykosociala och attitydmässiga aspekter vid O&F. Särskilt behandlas betydelsen av den vita käppen som stigmasymbol i samband med undervisning och lärande. Instruktörens roll belyses ur ett specialpedagogiskt och didaktiskt perspektiv.

Den fysiska miljön och tillgänglighet behandlas avseende trafikmiljö, olika typer av underlag och särskilda insatser som genomförs vid samhällsplanering för att underlätta orientering och förflyttning för personer med nedsatt syn, samt lagar och förordningar som reglerar tillgänglighet nationellt och internationellt.

Avslutningsvis behandlas hur träningsprogram kan läggas upp för att möjliggöra ett så optimalt lärande som möjligt samt instruktörens eller lärarens roll i samverkan med andra aktuella aktörer, t.ex. inom familj, skola, utbildning, arbete och särskilda boenden.

Förväntade studieresultat

Efter genomgången kurs ska studenten kunna:

– visa fördjupad kunskap om perception och hur olika sinnen samverkar vid utförande av orientering och förflyttning,

– ingående beskriva hur analyser avseende behov av träning inom orienterings- och förflyttningsområdet för barn, unga, vuxna eller äldre med eller utan ytterligare funktionsnedsättning/-ar kan genomföras,

– visa fördjupad förmåga att planera, instruera och följa upp personers med synnedsättning grundläggande och avancerade färdigheter inom orientering och förflyttning inom en egen vald åldersgrupp,

– bedöma behovet av och själv instruera alternativt medverka vid instruktion av orienteringshjälpmedel,

– genomföra analyser av den fysiska miljöns tillgänglighet och tillverka taktila kartor,

– identifiera och skriftligt redogöra för komplexiteten vid utförande av orientering och förflyttning med beaktande av psykologiska, sociala och attitydmässiga faktorer, och

– visa insikt om betydelsen av teamarbete och samverkan med andra yrkesgrupper och personer i individers med synnedsättning närhet vid undervisning, träning och utförande av aktiviteter där orientering och förflyttning ingår.

Undervisning

Undervisningen sker via föreläsningar, demonstrationer och en mängd praktiska övningar där synnedsättning eller blindhet simuleras. Litteratur läses för att ge en teoretisk grund till området. I kursen ingår också att konkret arbeta med att instruera en person i grundläggande orientering och förflyttning med teknikkäpp.

Kunskapskontroll och examination

Kunskapskontroll sker genom olika examinationsformer. Litteraturen examineras via en skriftlig individuell litteraturuppgift. De mer praktiskt inriktade momenten examineras via en praktisk uppgift. Båda dessa uppgifter bedöms med betygen G eller U. Den egna genomförda träningen med person med synnedsättning dokumenteras i en fallstudie vilken bedöms enligt sjugradig betygsskala.

Betygsättning på kurs sker enligt en sjugradig målrelaterad betygsskala:

A = Utmärkt

B = Mycket bra

C = Bra

D = Tillfredsställande

E = Tillräckligt

Fx = Otillräckligt

F = Helt otillräckligt

För att få slutbetyg på hela kursen krävs lägst betyget G på litteraturuppgiften och den praktiska uppgiften och lägst betyget E på fallstudieuppgiften.

Kursens betygskriterier delas ut vid kursstart.

Studerande som fått betyget Fx eller F på prov har rätt att genomgå minst fyra ytterligare prov så länge kursen

ges för att uppnå lägst betyget E. Studerande som fått lägst betyget E på prov får inte genomgå förnyat prov för högre betyg.

Studerande som fått betyget Fx eller F på ett prov två gånger av en examiner, har rätt att begära att en annan examiner utses för att bestämma betyg på provet. Framställan härom ska göras till institutionsstyrelsen.

Studerande kan begära att examination enligt denna kursplan genomförs högst tre gånger under en tvåårsperiod efter det att kursplanen slutat gälla. Framställan härom ska göras till institutionsstyrelsen. Med prov jämföras också andra obligatoriska moment eller delmoment i kursen.

Övergångsbestämmelser

Om kursinnehållet väsentligen ändrats har studenten rätt att under en tvåårsperiod, vid ordinarie examinationstillfällen, examineras enligt denna kursplan.

Kurslitteratur

Framgår av kursbeskrivningen.